

„CSIKI LAPOK”

z a sajtómánál politikai, social és economic.

Apără la fiecare Duminică

Proprietar: Vad. LUDOVIC VAKÁR

Redactor responsabil: VICTOR RÉSZEGH

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 160.-, Félévre 80.-, Negyedévre 40.-, Kalföldre egy évre 440.-

Évzáró a főgimnáziumban.

A román kat. főgimnázium június 27-én, vasárnap délelőtti tartotta évzáró ünnepét. A Te Deum-összeállítás után a tornacsarnokba vonultak, hol Papp János igazgató az ifjusághoz intézett beszédeben visszapillantott az elmúlt tanév nevesebb mozzanataira.

A tanulókat magaviseletére és tanulmányi előmenetelére vonatkozó adatokat részletesen leírta az egyes osztályfőnökök. Beiratkozott 238 tanuló, kimarad 5, elbírálta 233 at. Skizrel végzett 186, ismételt 11, javító vizsgát t-het 36.

Az I. osztály felvételi vizsgája június hó 22-én volt. Jelentkezett 27, átment 25, szeptemberben javíthat 2.

Az V. osztályba való felvételi vizsgát június hó 23-24-én tartották. A 32 jelentkezőből átment 20, szeptemberben javíthat 12.

Az érettségi vizsgára, mely július első napjainban volt Oljehau (Szkolyudvarhelyen) — az idei VIII. oszt. ból jelentkezett 8, a régiékből 3, átment az újabból 3, Braunka János, Skovran Alcott, Zsóki Ferenc, a régiékből 1: Dombi János.

Jutalmazás céljából könyveket ajándékoztak a Csúji (kolozsvári) Minerva-nyomdai műintézet, a helybeli Vakár-tűt és Savoboda-nyomda. Pénzjutalomra adtak: Vándorok-nap 4000 lejt, a Mezőgazdasági Kamara a csereszneknek 600 lejt, a kapolna parcsai a sekrestyéseknek 600 lejt, Dr. Fejér István 200 Dr. Garabod 300, Dr. D. egy K. 600, Dr. Csipák 400 lejt. Az ifjuságuk 3 nagy barátja (sik köztül kétfőn a december 8-ai találkozó is adtak 5-5 ezer lejt) — 3000-3000-1500, összesen 7500 lejt (ez intezet halavai gondoi nemesezivi macenásairé). A jutalmi ponszekből részben könyveket vásároltak, a megmaradt összeget a 21 legjobb diák között (a 300 L.) osztották ki.

A tan- és fenntartási díjakból 213 533 lejt. Az internátus több jól tanuló és jó viselkedő diákok részére 51.900 lejt összegű ellátási-díj kedvezményben. Az Egyházmegyei Tanács szegény, alacsonyos növendékeknek pótolta az ellátási díjat 42 450 lejt összegben, ehhez járul még 1000 lejt segély. A szegénysorú, derek diákok segélyezésének végső összege 308 883 lejt. Nem volt egyetlen jó viselkedő és jó előmenetelű ifju, aki ne részese volt volna valamelyes segélyben, könyv- vagy pénzjutalomban. Valóban az intezet — mindenféle anyagi és más vágy közepette — gazdagon adott az ő szegényeségetől. S aki elfogadta szemmel tekint bele az intezet életébe, kénytelen megállapítani, hogy az minden tekintetben fejlődés magánján áll. Egyetlen nagy csúba fut össze minden munkája, minden fáradozása: hívő lelki, tiszta erkölcsű, becsületos munkás, művelt ifju nemzedéket adni az országnak, a nemzetnek, a társadalomnak. Ezt a munkát a keresztény humanizmus legmagasabb szempontjai irányítják; ez a munka nem ismeri tehát a törpe sovinizmust, nem a gyűlöletet; ismeri a nemzetéhez és annak minden értékéhez való hűséget, áldozatos ragaszkodást, de nem ismeri a fajimádást; csak egyetlen imádatot ismer: a Magasságbelinek imádatát s minden emberben az isteni szikrákat, a halhatatlan léleknek megbecsülését és mindenek fölött álló szeretetét. Rossz szolgálatot tesz hádjának, nemzetének az, aki szándék szemmel nem est a munkát, irrendiszmust szemlél s a kákn is csomót keresvén, minden módon arra törekszik, hogy a munkának gáncosot vessen. Ezt a munkát a többi iskolánk munkáját is nem elgáncosolni, hanem segíteni kell. Valamely országban egy kisebb népnek virágzó kulturális eleme nem szegénység, hanem egyik értékes gazdasága a annak az országnak s a legnagyobb mértékben hivatva van arra, hogy emelje az ország szellemi és erkölcsi színvonalát és szolgálja annak jó hírét.

A csaknem 3 hétig tartó győtre mes, tanuló és tanár idegelt egyaránt megfeszítet, minden rendű vissza után jutott el az intezet az évzáró Te Deum-hoz, melynek ősrégi dallama új büszkséggel tölti elő a vizsgák kintó kamrájában megvétkozult arcu fiúk szívéből, hogy mindjárt helyet adjon a Venti Sancte-nak, mert nálunk nincs megálás: a véget követi a kezdés — mindig új harcra, gondba, külsőlembre kell menni. A magyar diáknak nem kell megavivlelnie Mussolini feljöttét: irrtósnál a kényelmes élettel — ő egyszerűen nem ismeri ezt. De tűzben tisztul az arany: így lesz belőle

— ha helyt tud állni — szívós, kemény, edzett nemzedék, amely bátran néz szembe minden bajjal és veszéllyel.

És ezt főtörékvésze az iskolának, hogy a tudáson kívül — más szóval inkább, mint múltban — az ifjuságnak szilárd erkölcsi jellemet adjon, mely a padok között a mai viszályrendszer és pedagógiával átkenyek áradatában s a padokon túl más bajok, külsőlembek, szenvedések örvényében sem veszti el a f-jét — és tud lenni az élet győzelmes harcosa, sikehez az életcsaták között — mint Ady mondja — mindig lesz az iskolának „víg fiacskója” s akikben kint az életben is táplálja az iskola az erőt.

Szeretnél az embert és küldenit S hűn állni meg Isten a ember előtt (Ady: Üzenet egykori iskolámbar). aki előre és fő fele néző léleket fogadja és követi Madách szavát: f-rúsan küzdöl és b-zva bírolt. A. V.

Tudnivalók a jövő tanévre.

Beiratási kérések, az összes osztályokba (I-VIII) valamint bármilyen vizsgálóra szóló kérések benyújtandók az igazgatói irodában augusztus 30-ig. Kérés mellett az irodában kapható, ki kelti töltetni és bélyeggel 8+1 ellátal. A javító vizsgák ideje szeptember 1-5.

Az V. osztályba szóló felvételi vizsga (X-ment de admitir) szeptember hó 12-én reggel 8-zor kezdődik. Az I. osztály felvételi vizsgája szeptember hó 4-én, szeptember 8-ozon 8-ozon veszi kezdetét. A felvételhez mellékelendők: 1. elemi lejt. bizonyítvány, latinoszva a revizortól, ha hivallalásos iskolába járt a tanuló. 2. Születési anyakönyvi kivonat, 3. Keresztlevele, 4. Ujraoltási bizonyítvány, 5. Állampolgársági bizonyítvány. Aktik-neve idegen nyelvről, hozzanak egy bizonyítványt az előjáráságtól, mely igazolja, hogy magyar anyanyelvűek. Az I. oszt. felvételi tárgya román, magyar, számtan, szobal és írásbeli a IV. elemi oszt. anyagából. Szűkebbé, hogy a jelentkezők a nyáron alaposan gyakorolják a román, magyar diktsárd írást és olvasást, valamint a számtanból az egyszerűet és a 4-aldóműveletet.

Az internátusba ismét jelentkezni szeptember hó 14-ig, ugyanúgy van ide a beiratulás is. A beiratási díj: I.-IV. oszt.-ban 640 lejt, V.-VIII. — mivel itt 50 lejt kéziratos-adij nincs — 590 lejt. Az I. oszt.-ban a tandíj 1000 lejt f-ntartási díj szinten, a II.-VIII. oszt.-ban a tandíj 1000 lejt, f-ntartási díj 2490 lejt. A tan- és fenntartási díjakból bizonyos hányadot elenged az intezet azok szegénysorú jó diákoknak, akik azért az osztály-életével és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérésben (az igazgatóhoz intászé) folyamodnak. A kérés beadási ideje 1937 szeptember hó 30-ig. Közébb jött kéréseket nem vesznek figyelembe. A VII. és VIII. osztály — miniszteri rendelet értelmében — az új tanévvel kezdve a katonai előképződők egyaránt kötelesek vialal.

Szeptember hó 15-én ünnepélyes Venti Sancte, a tanév megnyitása, 16-án a rendes előadások megkezdése. Helytálló rendelkezések jönnek a tanügyi hatóságoktól, azokat közzéni fogják a helyi lapokban. Aki bővebb tájékozást akar, forduljon a főgimnáziumhoz az internátus igazgatójához, akár szóban, akár írásban: mindketten készséggel állnak rendelkezésére.

Egy esztendő a gazdasági társadalom szolgálatában.

Július elsőjén múlt egy éve annak, hogy az erdélyi gazdasági társadalom egyetlen szakkulturális egyesületét az Erdélyi Gazdasági Egyesületet újra szervezték. Egy éve múlt, hogy az E. G. E. vezetőségének élére a gazdasági társadalom bizalma folytán Dr. Szász Pál elnök került. Ha előadójuk, hogy milyen rövid idő egy esztendő akkor, mikor eredményeket kell felmutatnunk valamilyen terepen, úgy ma a legteljesebb előmenetelünket kell nyilvánítanunk az egyesület vezetőségének a szorgalmas vállalkozásért. Dr. Szász Pál egy esztendő alatt teljesen új alapokra fektette az egyesületet, amely arra van hivatva, hogy az erdélyi magyar kisebbség törzset képező gazdasági társadalom az őt megilló anyagi és szellemi névra emelje. Ezt a célt szolgálta az egyesület által beindított sorozatos szakelőadások, amelyek nálunk is Szun. uton (Csiksomlyón) és Lazarea (Székelygyen) tartottak s ezt a célt szolgálja az egyesület újra szervezett szakkörönya, a „G. zsa” is, melynek egy évfolyama a mezőgazdasági szakismeretek és a mezőgazdasági kapcsolatok összes rendelkezésének valóságos kincsháza.

As E. G. E. egy esztendő működése teljességgel magán viselt Dr. Szász Pál elnök minden ráteremtésének nyomait. Szász Pál elnök belátta, hogy az erdélyi magyar kisebbség élet tartós fennmaradásáért, az erdélyi magyar kultúra tovább fejlődéséért, a magyar kisebbség gazdasági megerősödéséért egyetlen életvetendő biztosítéka az erdélyi föld, amelyen születünk s amely baelnk porait hordozza s ennek a földnek megőrzése, termelő képességének fokozása, okozat

megőrzése az egyedül erőforrásunk mai helyzetünkben. Ezek az okok, amelyek Dr. Szász Pál és az E. G. E. egész vezetőségét arra késztették, hogy teljes erőjükkel, tehetségük minden sikerjével szilensenek az erdélyi magyar gazdasági társadalom segítségére, hogy ezt a vergődő, kintlódó gazdaságot oktassa, tanítsa, vezesse az erdélyi magyar kisebbség élet vezető osztályává kapcsolja. Az E. G. E. vezetősége felretelt minden politikát, kizárt kebléből minden visszályt, hogy teljes erejével dolgozhasson nagy célja érdekében s a megfáradt munkának már egy év elteltével is szép eredménye van s ha visszatekintünk az elmúlt esztendőre, joggal elmondhatjuk, hogy Dr. Szász Pál a jövő embere, kinek munkásságát gazdasági életünk nem nélkülözheti.

Hogy munkálkodása mennyire eredményes volt, azt a nem régen lezajlott kolozsvári király látogatás is bebizonyította, amikor Ofeleásé II. Karoly király is hűszáran elbámulgatott Dr. Szász Pál elnökkel és tájékoztatta magát az E. G. E. keretében végzett munkásságáról, mert — úgymond — a képzett és művelt kisgazdák az ország felvirágzásának legfőbb biztosítékai. A legfelsőbb királyi szó adta meg Dr. Szász Pálnak a biztatást a további munkára s nemcsak kötelezésre, de előrangú és életbevágó érdeke is minden magyar kisgazdáknak, hogy őt a munkájában támogassa. Aki nem érti meg a helyzet szülő parancsát, az saját maga sirtját ássa meg s lelkilameratlansága az egész kisebbségi magyarság bátráján állt rést. Mintahogy a szü megőrli a legkeményebb tilgyfat is az idők folyamán, úgy öröklődik fel az erdélyi magyarság ellenálló képessége is legerősebb rétegének a gazdaságunk közönye folytán.

Különösen megszívlelendő szavak ezek minálunk, ahol a közöny a lemarkacsabb s a tepedés minden hűsádni akarásnak újat vágja. Nálunk is sássalót bontott az E. G. E., nagy áldozatok árán tanfolyamokat rendezett, tartott, nevelt s egy év után ott tartunk, hogy legtehetősebb kisgazdánk még a nevelésében székelyi tsztség díjat, évi 60 lejt sem akarják megfizetni, pedig az összegben benne van az E. G. E. kiltirón szerkesztett és sok hasznos tanítást tartalmazó szaktalpjának a „G. zsa”-nak egy évi előfizetése is. Már túrhételten a nemtörődömségnek ez a fok, melyről gazdasági egyesületeink veszteli becsátalmokat. Nálunk, a legmagyarabb vármegyében, haldoklanak a gazdasági egyesületek, mert gazdánk saját érdekükben még a legcsakélyebb áldozatot sem akarják meghozni. Pedig ahol az országban nincsen olyan nagy szükség az okos és szakkertű gazdálkodásra, mint a sovány csúki társjon és ahol sem hiányzik egy a művelt és szakképzett gazdasági, mint éppen nálunk, ahol ez a nem törődömség a legnagyobb nept veszedelmét jelenti. Szívleljék meg hat gazdánk az egy esztendő tanulását és sorozatának egy emberként a gazdasági egyesület zsalója alá, mert saját jólétüknek és gyermekek jövőjének alapját ágyazzák meg vele.

A városi tanács polgármester választó közgyűlése.

Merourea Ciuc—Csiksszereda város felerésében újra választott tanácsa folyó évi június hó 5-én tartotta első alakuló-és polgármester-választó közgyűlését.

Az új tanács megalakítását Dr. Ojtea Valér prefektus végezte, aki az új tanács tagoktól bevette az esküt. Az eskütétel bizonyított, hogy a tanácsosok román nyelv tudása szükséges, mert különben az új közigazgatási törvény szerint, a tanácsos nem tud megfélelni kötelességének.

A tanács hivatásos megalakítása után Dr. Ojtea Valer főispán felhívta a tanács figyelmét arra az áldozatos tevékenységre, amelyet a község iskolai terepen kifejtenek. A városi tanácsnak jóindulatába ajánlotta a helybeli állami iskola kibővítésének és átépítésének kérdését, miután a jelenlegi iskola nem felel meg egy fejlődő város igényeinek.

Ezután Dr. Daradica Félix korelnök vezetősével a tanács polgármestert választott. A megjelölt titkos szavazás során csaknem egyhanguan Faroga Viktort választották meg a város polgármesterének, aki ezáltal szinte megszokás nélkül tizenegyedik esztendője áll a város élén.

Faroga polgármester az egyhangú bizalmat megköszönve kijelenti, hogy ezután munkájával is igyekezik fog még inkább kiérdemelni azt a bizalmat, amellyel a város polgársága egy évtizeden keresztül megajándékozta.

Következett ezután a két helyettes-polgármester megválasztása. A megjelölt titkos szavazás eredményeként Bíró József 29, Bakó Kálmánra 15, Neamtu Enlre 12 szavazattal esett. Igy helyettes-polgármester lett egyhangú szavazattal Bíró József, míg a második helyettes-polgármestert a belügyminiszter fogja kinevezni. — A tanács ezután a pénzügyi bizottságot választotta meg, amelynek tagjai lettek: Oana György, Holló Gábor és Moldován János.

Gyergyói élet

Pálffy Miklós író, kisgazda levele...

Válaszul egyik munkatársunknak, egy szövetkezeti gazdádélután alkalmával írt „Testvéreim szeressétek egymást” c. levelére.

Drága Barátom!

Igy érzem, hogy talán még sohasem vettem kezembe tollat azzal az érzéssel, mint ma, mikor szívből jött üzenetűre válaszolok.

Erzem a szívem remegését, mert méltó szeretnék lenni hozzátok a fajtához, melynek vérszerinti gyermekei vagyunk és vagyunk mi itt Aranyosszéken élő magyarok is.

A lelkemben torlódnak össze a gondolatok a szeretnék láng lenni, hogy hitet önthessenek fajtam tudatába. Vagy buzgó torrás, hogy a jóság után szomjuhozóknak szeretettel adhassak szívükbe.

Csodák nincsenek. Így hát telgyülemlert vágyaimat apránként hullatom kicsiny toll-ekémmel a papírlapra. E vágyból betűk, szavak lesznek. A szavakból, amelyek ha a lélek akaratából fakadnak, az életet formáló erőnek kell kisugároznia. Igen, mert szükséges, hogy a szavak ma ne legyenek csupán egymást átlátó cselekedetek, pártpolitikai több ehhez hasonló szemforgatások. A kimondott szónak, a szívből jött óhajtnak, tettekben kell megnyilatkoznia. Ez a tisztultabb emberi életnek alapfelfogása, a jézusi eszmének sarkalatos törvényszerűsége. Ez kell legyen a Romániába ékelet magyarság szilárd meggyőződése. Minden zengzetes szónál többet ér ugyanis egy kis jószándék, cselekedet.

Miképpen mindig igaz marad, hogy a világ nem lehet se jobb, se rosszabb, mint maga az ember, aképpen igazodik az a gondolat a fajok életére is. S mivel az egység a saját eorsának kovácsa, ezt a mondást alkalmazhatjuk faji életünkre is, hogy a gyakorlati igazságokon keresztül jobban megláthatassuk fogyatékos életünk egész arculatát.

Hogy népkisebbségi sorban élünk? Ez még nem ok ahhoz, hogy tőlünk az létehez való jogot elgáncsolják. Ha az államnak kötelességtudó polgárai vagyunk, lehetetlen, hogy élettörvényeinkben minket bárki is megakadályozzon! De tény, hogy ennek az életnek teljes mértékben kell alkalmazkodnia a megváltozott viszonyokhoz. És mit követel ez az alkalmazkodás? Követeli a testvériséget, a szeretetet, az összetartást a az öntudatos egymáson való segítséget, szövetkezeti alapon.

Ennek az életnek megkezdéséhez semmilyen régi keret nem alkalmas. Nemcsak azért, mert ez az új élet tartalmával nem egyeztethető össze, de mert ennek az új erőnek szabad szelleme könnyen túlfeszítené azt a korhatd keretet, amelybe ékelődött s így féld, hogy nem lehetne vihartálló alkotás.

Egy szóval, van lehetőségünk a jobb sorshoz, csak dolgozunk kell érte vállaltat szorgalommal a kitarással. Ne legyünk tehát ódi felfogásunk, se caukönyösen szemlézők, akik csak a multon merengenek, vagy a jövőt kénytelen, de a mával mitsem törődnek. Bátran kell szembe nézni azzal az élettel, amelyet a végzet ránk szabott, mert ha ott érezzük a testvéri összetartás melegét, még a közszékek ormán is áldás fakad a mi számunkra.

Ezt a hitet éreztem ki Testvérem, abból az üzenetedből, amelyet hozzánk intéztél. S vajjon ki tudná megmondani, hogy ez az üzenet, amelyben arra kérsz, hogy: „Testvéreim szeressétek egymást”, a Te lelked hurjain keresztül néma a közel kétszáz éves elszakadt ószékelylélek imádságos lélek imádságos könyörgése volt, az Aranyosszékre települt ivadékaiknak!

Drága barátom a vérbeli testvérem! Ti mindazok, akik ott éltek, vergődtek, küzdödtök a létért, a Nyárád bankás völgyétől a Barcasáig, a Kézdivászlótól az égbenyülő gyergyói havasokig, halljátok meg, hogy köszöntéseket, melyet bü fiatok tolmácsolt, mi azzal a szíves szeretettel fogadjuk, miképpen egy rég nem látott testvér fogadhatja egy testvéreim üdvözlését, meleg kézzel szorítást.

Fogadjátok el cserébe a mi lelkünk egész melegét, amely hatszázhatvanöt év után is egy Veleték. Mert az idő elemészthet mindent, de a lélek érzésvilágából soha ki nem űlheti a hitet, a szeretetet, amely összeköt minket, még ha mérőföldek is választanak el egymástól.

Adja Isten, hogy ezt a testvéri hitet, szeretetet és jó szándékot jobban kitudjuk mélyíteni, hogy a lent vázolt élet utján összetállkozhassunk egymással.

Aranyosszékek népének nevében fogadjátok testvéri köszöntésemet.

Igaz szeretettel:

Felhívás.

Tekintettel arra hogy a brassói központunk határozata alapján főnkünk 1937 évi augusztus hó 1-vel megszűnik, kérjük mindazon adósokat, akik tartozásaikat nem rendezték, vagy hátralékban vannak, ezeket július hóban rendezni, nehogy fölösleges költségeknek legyenek kitéve.

Áruforgalmi Bank r.-t. főlkja
Mercuria-Ciuc.

Keresek egy kertészeti munkában jártas, egvedülő álló embert, ki házi munkában is kisegít. Cím a kiadóhivatalban.

Állítsunk emléket a békényloki remete-kolostor helyére.

„Ahol a Csanod pataka a Békény patakába ömlik, valahol ott volt a remetekolostor. Ott zengett a zsolozsma, ott adott visszhangot a kis kápolna tornyából a harang szava, midőn csendült a déli, esti és hajnali imára az „Urangyala”.

A remetekolostor lakói valamelyik nagyobb tatár, esetleg törökudlaskor elmenekültek. A kolostort a török-tatár lerombolta. A romokat a Csanod és Békény patak árja elsodorta, ugyannyira, hogy nem lehet rátálnai a kolostor helyére már ma.” Így ír Ferenczy Dénes a kolostorról.

A napokban arra járva egy öreg székellyel, megkérdeztem, tud-e valamit a kolostorról, esetleg arról, hogy milyen tájon lehetett? A történetéről csak annyit tudott, amennyit Ferenczy Dénestől hallott vagy olvasott; míg ellenben azt, hogy hol volt, a leghatározottabban tudta és meg is mutatta a helyet, ahol — szerinte — valaha állott a kolostor és a kápolnácska. Ervelésének teljesen hitelt kellett adnom, miután saját magamnak is sikerült meggyőződnöm, hogy az a hely, amelyet mutatott, minden tekintetben és kétségen kívül megfelel a most is megállapítható tény-körülményeknek.

Azt, hogy 1642-ben a kolostor régés épületének ott kellett állania, a következőkkel bizonyíthatom:

A kolostor helyét jól fel lehet ismeri ott, ahol az országutból az Oláhbükk útja kezd felhágni Oláhbükk sarkára. Lent az aljban egy kiálló sziklacsomó alatt, azon a területen, amelyik a gheorghenii (gyergyószentmiklósi) 1155 számú tjbven 22518—20 hrszámok alatt Burján Ferenc Mártoné valeastrambai (tekerőpataki) és Burján István gheorgheni (gyergyószentmiklósi) lakosok nevében van jelenleg. A birtok legrégebbi tulajdonosa a telekkönyv szerint egy 1873-ban elhalt Burján Balázs volt s abban az időben kaszálónak volt nyilvánítva. A valamikor ott álló kolostor nagyságára lehet következtetni most is, amikor nagy a fű, mert egészen jól látható, hogy a meszes-köves házalap helyét négyzet alakban még most sem tudta benőni a gyp. Fekvése arccal nyugat felé lehetett, ami érthető is, mert a közszék abban az irányban terült el. Azon a sziklán pedig, amelyik alatt a kolostor feküdt, észre lehet venni, hogy az épülethez szükséges köveket onnan fejtették, lévén ez az építkezéshez legközelebb.

Az épület jól be volt ásva a mart alá, amint a hely mutatja is, de a ház alapja így sem tekinthet magasan s fel lehet tételezni, hogy a fából épült a később felégett kolostor romjait esetleg egy árvíz sodorhatta el. Még egy — talán a legelfogadhatóbb — bizonyíték arra, hogy ott, valaha civilizált élet volt. Egy időmarta, ütött-tépett vadalmafa, melynek magva azokról a fákról hullhatott oda, amelyeket még valamikor gondos szerzetes kezek ültettek és ápolgattak csendes magányukban.

Ferenczy György gheorghenii (gyergyószentmiklósi) esperes-plebános, később vikárius, a „Registrum”-ában tesz említést a békényloki remete-kolostorról a következő feljegyzéssel: „Madéfalvába az Antal Imre kápolnájába adtam egy harangot”. „Belyken lókán a remeték Kalastromokba es vöttem egy harangot cum fl. 11.”

Tehát 1642-ben vette a harangot a Békényloki kolostor is, a siculeni-ival (Madéfalva) egyszerre és nem 1650-ben, mint ahogyan ezt Ferenczy Dénes írja, mert ellenkező esetben, a „Regestrum” második feljegyzésénél az 1650-es évszámot feltüntetné. Az előbbi pedig a vételárát mellőzi s csak a másodikhoz írja, hogy azt „is” 11 forintért vette.

Szintén a Regestrumban olvashatjuk az alábbi latin feljegyzést: „Fundatum est a nobis Monasterium Eremitarum in „Pulykaloka” 1640. Anno cum omnibus edificatiouibus.”

Nézetem szerint a pulykaloki kolostor egy és ugyanaz a békényloki kolostorral. Egyrészt azért, mert ilyen „Pulykaloka” elnevezés nem létezik a határunkban, másrészt pedig a boldog emlékü Ferenczy Dénes önmagát cáfolja meg, amikor a Pulykaloka elnevezést azzal magyarázza, hogy a Fehérvölgy, Gojvász és Domokos határterületek az 1690—1699-ig a Hirip család, később a Both család birtokai voltak s ugyancsak ott voltak a gazdasági épületeik is. A pulykalokai kolostort Ardealban (Erdélyben) — szerinte ezekben az években kezdték fel a Gyergyóban különösen az udvarházaknál karolták fel. A vár birtokosai sok pulykát tenyésztettek, s így magyarázza az elnevezését, hogy a lakosság mindig ott látta a pulykát s onnan is nevezte el a mai Fehérvölgyet Pulykalokának.

Lehetetlen magyarázat, hiszen a Regestrum 1640-re írja a Pulykalokán a kolostor alapítását, Ferenczy Dénes pedig sokkal későbbre, az 1690-es évekbe teszi a pulykák ide telepítését. Egyébként is a Fehérvölgyre, egy jelentéktelen patakoskára nem alkalmazhatott a nép „loki” jelzőt, mikor így csak a nagyobb völgyeket nevezték és nevezik manapság is. Ellenben nem lehetetlen, hogy a Békénylokát valamikor pulykalokának hívták és így a békényloki remetekolostort alapította Ferenczy György vikárius 1640-ben s két évre rá vette oda a harangot.

A Ferenczy Dénes „Pulykaloki remete-kolostor” és a „Békényloki remete-kolostor” című leírásának párbeszédeiben szereplő szerzetesek nevei majdnem egy és ugyanazon személyeknek. Ha tényleg valami hiteles forrásból merítette a neveket és a párbeszéd anyagát — s azok nem csupán kigondolt, kitalált személyek — úgy ez a körülmény is megerősít abban a feltételezésben, hogy Pulykalokán, illetve Fehérvölgyen nem volt kolostor, hanemcsak a Csanod tővénei, ami a köztudatban is megvan.

Az a körülmény, hogy tényleg ott volt-e a kolostor helye, ahol a megőrzött hagyomány és saját feltevésem szerint is lennie kellett, igen könnyen volna tisztázható, jelentéktelenül kevésnek látszó ásatási munkával. Ha pedig

a feltérások feltevéseink alaposágát és következtetéseink helyességét bizonyítanák, úgy az egyházi előljáróság nemes feladatát képezné, hogy maradandó emlékül állíttasson oda mielőbb egy kőkeresztet, amely hirdeténe a későbbi utódoknak is, hogy itt keresztény kultúra volt ősidők óta s hogy mi voltunk azok, akiknek hátán mindig először csattant a betörő török-tatár hordák dühös ostroma.

Gyergyószentmiklósi Blénessy Alajos.

HŐSÉGBEN

Rosszullétűnél
szédülésnél
gyomorpanaszoknál
fejféjfásánál
izzadásnál

DIANA

SÓSBORSZESZ

H I R E K .

A Tekintetes Gheorgheni (gyergyószentmiklósi) királyi Törvényszék, mint Telekkönyvi hatóság.

Egy megfakult 1874-ben kelészt „Arverési hirdetőny” került a kezembe. Nem olyan régi, hiszen még akadhat egyén, aki jól emlékszik ezekre a kiterített ívaagságu litografált arverési hirdetőnyekre, mert akkor is ilyen volt az élet, akkor sem élt paradicsomi jólétben a gyergyói székely nép. Az elsalogositott birtokot ép úgy elárverezték, mint most s az örmény éppen úgy igyekezett duktáclját megkapni, mint manapság a bankjaink, csak azzal a különbséggel, hogy a licitáció híret nem géprással kltöltött nyomtatványok útján adták tudtára a felnek, no meg nem kellett Szerdéhoa futyagolni ügyes-bajos dolgait intéznie végett, mert a törvéyszékett itt később kapták, vagy megfordítva, a törvény keze érte el őket esetleg könnyebben.

Szóval: a Gheorgheni (gyergyószentmiklósi) királyi Törvényszék adja tudtára az érdeklődőknek, hogy Gyergyó Alfalvi Baricz Ferenc, mint Baricz István árval gyámjának Gyó. D. irói néhai Balázs István hagyatéka ellen 60 ft. és j. iránti végrehajtású ügyben az árverés az 1875-ik évi február hó 4-en delelőt 10 órakor leendő megkezdéssel a helyszínre Gyergyó D. tró község háasához kitűztetett stb. az ügyirat alapján pedig János Sándor törvén. elnök és Gaál István jegyző aláírása között egy pecsét látható, ezzel a felirattal: „Királyi Törvényszék—Gyergyószentmiklóson”. Tehát, aki véletlenül elfelejtette, vagy aki nem tudja, — mert én sem tudtam — hogy Gheorghenia (Gyergyószentmiklóson) volt régebb a Törvényszék — ime oszljon ebből.

— Újabb ssep győselmet aratott Barabásy Babkó a cuji (cozasvári) kerületi tennis versenyen, ahol a női egyes elsődíjat nyerte; a vegyespárosban szintén első lett partnerével, Pusztay Balával.

— A „Nyári Feredő” vasárnap nyílik meg Gheorghenii (Gyergyószentmiklóson). Deusch bérifé lapos javításokkal teljesen jókárba hozatta, úgy az uszmedencát, valamint az öltözőfülkéket is. A fürdőmedve közönség örömmel fogadja a fürdőmegnyitást annál is inkább, mert a bérifé eselőtti években is köznegeledésre szolgált a ki közönség.

— A helyi róm. kat. Öntarogylet a mult vasárnap jól sikerült kerit ünnepeit tartott nagyszámu közönség részvételével az Ipartestület kerthelyiségeiben. Ugyanítt fogja megtartani az Örmény kat. Öntarogylet is évi szokása kertünnepeit folyó hó 11-én, vasárnap délután, amely iránt szintén nagy érdeklődés mutatkozik.

— A gyilkostól idegenforgalom a tanév bejárásával olenk útemben indult meg. Az ország különböző részeiből gyakorta érkeznek iskolai kiránduló társas gpkocok. Azonban a helyi bérautók és a csoporta többször közlekedő autóbussz tulajdonosok sem oszanszrodhatnak.

Varrógépek,
Kerékpárok,
Alkatrészek
Gábor Aronné-nál
Csiksereda-Mercuria-Ciuc, Octavian Barbat ház.
7-26

Modern osillárok, nikkelezés, ezüstözés
Novák femáru üzemében, Gyergyószentmiklóson (Gheorgheni), Calea Reg. Ferd. 28. Telefon 73. 9-10

S líkségem van „Transsylvania” Bank-főle konverzió alá esett régi betétkönyvre, az öt év alatt kapandó összeg 60% át most készpénzben kifizetem vételárképpen. Cím a Csiki Lapok kiadóhivatalában. 3-10

— A Sibiu (nagysebent) idei mintavásár Sibiu (Nagysebent) 1937 év július hó 20-tól augusztus hó 10-ig mintavásári rendeznek. Tökintettel, hogy az a mintavásár egyedül állandó jellegű az országban és hogy a folyó évben külföldi cégek is kiállítsanak, célszerű lenne, ha a romániai kisiparosok, így elsősorban a megyénk magyar kisiparosa is minál szívesebben résztvonnának és gyártmányukat bemutatnák. Együttal alkalom nyílnék arra is, hogy az ottani fűlétt szászs iparral is felvegyék a kapcsolatot. A vásár résztvevői 50%, a vasúti, a kiállítás költsége 75%-os áruzárlattal kedvezményben részesülnek. A kiállítási szándékonoknak a vásár igazgatósága, vagy a Magyar Part sibiu (nagysebent) tagozatának főtitkára — Ludvig Gyula, Sibiu Str. Lector 8. — részletesebb felvilágosítást nyújt és az illető részére a vásár területén alkalmas helyet szerez.

— Gépkoosítalakozások! A hólyl párosítály-igazgatóságtól veit értekezés szerint a pénzügy miniszterium augusztus hó 1-ig határidőt adott az 1937 évi júliusi évnagyszádra járó gépkocsi adó megfizetésére. — Aki augusztus hó 1-ig nem fizeti meg tartozását, az ellen kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és a gépkocsi adójára vonatkozó törvény 8-ik szakasza értelmében szívesan meg fogják büntetni.

— A vármegyéből. Kurea György bacau megyei munkást, Perl Dávid Ianca-de-osi (zímeközéplői) vendéglőjében tett kommunista kijelentéséért letartóztatott és eljárás alá került.

— Barabás Gyula Frumosa (szépvíz) lakos: több rendbéli lopás miatt letartóztatott.

— Antal Igánc Rácu (rákosi lakos 6 éves Lajos fia az Olba falladt.

— Veress József 78 éves Páneli-de-osa (szépvíz) feltűni gorda munkáczben a mérzőn összeesett és meghalt.

— Solyom Imre Suseni (zergyóvárfalvi) Maté nevű 2 éves fiacskája a ház előtti patakba fulladt.

— Szűcs Felix Siculeni (nadéfalvi) gorda a háza tetejéről lezuhant. Korháiba szállították.

— Lázár (falvi) közbírtokosságának „Kerekerdő” nevű erdőrésze meggyült, a csometeése legett.

— Kalcsar Péter vaslombeni gorda nevét Kalcsar Péter Gábor és Tapalus Péter váltóra hamisította. — 1—1 évi elmarásra ítélték.

— Kozáti György juhász Mihály és Sándor nevű fiaival titokban legettek. Debordán József csőst, amitkor őket feladították szívesan megverték. A bíróság Kozáti Györgyöt és Sándort 2—2 hónapra, a Mihályt 2 évi börtönrre ítélté.

— Pinteá Simon bleal lakos Luaga Gáborról 5 ezer lejű lopott. 1 hónapra ítélték.

— Bodó József és András Frumosa (szépvíz) lakosok a lefoglalt tárgyakat eladták. 1—1 hónapra ítélték.

— A betekkel eselött öngyilkosságot elkövető Gondos Viktorné Frumosa (szépvíz) lakos sérüléselbe belehalt.

— Cojocar Margit és Perl Sándor Bancu (ánkfalvi) lakosok összeverekedtek.

— Tankó Fülöp, Biaga Imre és Biaga Péter Lucz-de-osa (zímekközéplői) lakosok összeverekedtek. — Tankot sebelvel korháiba szállították.

— Bence Danát Ceau (celesói) gardát, meri Popescu János végrehajtott udvararói kikergette, 1 hónapra ítélték. Az ítéletet felfüggesztették.

— A Mados alakuló gyűlése Armasenin A Dágozók Szövetsége alakuló gyűlést tartott Armaseni (Menasás) községben. Az alakulásban Csóko Lőrinc bucaresti és Kurko Gyárfás brassói kiküldöttek vettek részt. Felismerték azon Lucás Márton és László Agoston menasági gardák is. Népünk szíveskedésének igen szomoru tünete a menasági esemény, ahol esufott ház érdeklődése mellett tartották a tanácsot a Dágozók. Lehet gondolkozni azon, hogy hol van ennek a szét esésnek az oka.

— A Turistaegyesület népünnepeye. A helybelli turisták július 4-én a Sútában tartották meg nyári népünnepeyüket. Különböző a szomszédos községek közülük ki tömege-a turistáink közül, míg a városi közönség szíves tudomást sem vette azt, hogy létezik egy Turistaegyesület, amely évek óta ennek a vármegyének legszorgalmasabb munkatása. Pént a csiki hegyeknek ezek a szerelmesek, akiknek nagy részük van abban, hogy az érdeklődés egyre jobban felénk fordul, megérdemelnék, hogy legalább érdeklődéssel kísérjük igyekvésüket.

— Szájüreg fertőtlenítésére használjon D.ana sóaborosant.

— A gardakat érintő adókedvezmények. A mezőgazdasági törvény II cikk XII részének 128. szakasza szerint a földadóból 30 százalékos kedvezményben részesülnek azok a gardák, akik 1 hónapra nagyobb területen lucrnat, lónerát, baltacint, szarvas herapat, zabos-bükkönyt, lencét, bétot, tatarmányrőpát, kendert vagy lent termelnek. Az adókedvezmény 1937 április 1-től 1947 április 1-ig tartad ki.

— Árumintavásár Satu Mare—Szatmáron A szatmári kereskedelmi és iparkamara 1937 évi augusztus 15—széptember 1 között árumintavásárt rendez Szatmáron.

— Mayer János nyug főgimnáziumi tanár, elvállalja tanúként szakszerű előadásait a vizsgálatoknál, továbbá felvétel vizsgára a gimnázium I. és V. osztályába. Ezen kívül szakszerű nyelvleckét ad román, német és magyar nyelvből.

— Zongoratalajdonosok. Szíves zongorahangozó megérkezett városunkba és zongorahangolásokat vállal. Érdeklődni a Vákár-üzletben.

C SERÉPKÁLYHÁKI

A szombolyai Bohn-féle téglagyár kft-je minőségű cserépkályhát minden szobában és ngy-ságban kaphatók. Kívánatra gazdag mintakönyv áll a ngyérdemű közönség rendelkezésére. Építkezők! Ugyanott a híres

BOHN-CSERÉP

bármily mennyiségben, jutányos árban kapható. Képviselet:

Jakab Sándor, M.-Oiuo—Osiksereda
Strada Compozitorului Nr. 7. 1—

Sanmartin (Osikszentmárton) községben 5 hold szentó, 3 hold rét és 2 hold erdei kaszáló és házas belsőség eladó. Cim a kiadóban. 4 10

Prefectura Județului Ciuc.
Serviciul Financiar.
Nr. 9260 și 11448—1937.
Mereurea-Ciuc, 6 Iulie 1937.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 31 Iulie 1937, ora 9 a. m., se va ține licitație publică cu oferte scrise și sigilate, în sala de ședință unică a Prefecturii jud. Ciuc, pentru următoarele lucrări:

I. Aprovizionarea cu 265 m. c. piatră spartă și 235 m. c. pietriș pe șos. jud. Mereurea-Ciuc—Misentea—Sântmárton km. 0+600—18+500, în valoare de Lei 74.455, cu termen de 3 luni.

II. Construirea parapeților de fier pe drumul județean Gheorgheni—Bicaz km. 10—21 în valoare de Lei 112.800 cu termen de 3 luni.

Licitatiia se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din L. C. P. Reg. de funcționare al O. C. L. și normele generale publicate în Mon. Oficial Nr. 127/1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă oferta și o garanție de 5% din valoarea devizului, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru între orele de serviciu la această Prefectură și la serviciul jud. de Drumuri Ciuc.

Garanțiile provizorii nu se vor primi, decât în recepsele casei de depuneri și consemnațiunii sau Administrațiilor Financiare.

p. Prefect,
Dr. A. OȚETEĂ.
Șeful Serviciului,
BENKES.

Primăria comunei Ciceu, jud. Ciuc.
No. 543/1937.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 5 August 1937, ora 10 a. m. se va ține licitație publică, cu oferte închise și sigilate, în localul primăriei comunei Ciceu, pentru darea în antrepriză a lucrărilor de construire restaurantului la Stațiunea „Băile Harghita”, proprietatea comunei Ciceu, jud. Ciuc, conform devizului.

Licitatiia se va ține în conformitate cu art. 88—110. din L. C. P., Regul. de funcționare al O. C. L. și normele generale publicate în Mon. Of. No. 127/1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă ofertele lor, și o garanție de 5% din valoarea devizului — în numărul sau efecte garantate de Stat și vor executa lucrările numai în conformitate cu caietul de sarcini care poate fi văzut în fiecare zi de lucru în orele de serviciu, la această primărie.

În caz dacă prima licitație nu va da un rezultat favorabil, se va ține o două licitație în ziua de 17 August 1937, în aceeași oră și același local.
Ciceu, la 7 Iulie 1937.

PRIMĂRIA COMUNALĂ.

Primăria comunală Sâncrăieni.
No. 871/1937.

Publicație.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 25 Iulie 1937, ora 10 a. m., în localul primăriei com. Sâncrăieni, se va ține licitație cu tratare prin bună învoială, arendarea carierei comunei din hot. »Bacă» pe un timp de 3 ani, cu prețul de strigare de Lei 1000 anual.

Licitatiia se va ține prin ofertele scrise și sigilate și vor fi depuse la comisia de licitație până la data și ora fixată mai sus. După deschiderea ofertelor în aceeași sedință va avea loc licitarea prin supraoferte verbale.

Licitatiia se va ține în conformitate cu disp. normelor pentru tratările prin bună învoială, publicată în Monitorul Oficial No. 127—1931.

Supraoferte nu se primesc.
Primar:
TANTOS.
Notar:
MOLDOVAN.

Hölgyeim!

ÖRÖKHULLÁMOT

(DAUERWELLE)

esimáltassanak

Szabó L. női és férfi fodrász-üzletében

M.-Oiuo (Osiksereda), a Buouresti szállodával szemben.
Tartós munka! Mérsékelt árak!
Számos elismert nyilatkozat áll hölgyeim rendelkezésére.
3—9

Hallelujah! Hallelujah!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű vásárló közönség szíves tudomására, hogy az eddigi felülmúló mézeskalácsos sátrómmal a merourea-oiuo i (osikseredai) Margit-napi országos vásárra megerkesem, mely 1937 évi július hó 13-an lesz megtartva.

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel!

DÉZSY

első udvarhelyi (Odorheiu) okleveles mézeskalácsos Abucuresti vegyintézet által megvizsgálva és engedélyezve
Kérem a sátor fölötti nére figyelemmel járni!

Brassoi Sparkassa betétkönyvet magas áron vesz: „Agentura Crimea”, Fagaras. 1—5

Egy szorgalmas fiu, aki IV. gimn. osztályt végzett, tanulónak fogvétstik Ifj. Papp Károly fűszer- és csomag-üzletében, Mereurea Ciuc. 1—3

Judecătoria Mixtă Gheorgheni, secția o. f.
No 600/1937. o. f.

EXTRA T ÎN PUBLICAȚIUNEA DE LICITAȚIE.

În oarecea de executare făcută de urmăritorul Balázs Fülöp Francisc contra următorul Lazoak Angi Francisc, Julecă oria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Roméa în circumstanța Judecătoriai Mixte Gheorgheni cuprime în C. P. a comunei Roméa 1525. A. 1. No. top. 10990 în prețul de strigare de 1500 Lei.

A. 2. No. top. 10589. cu prețul de strigare de 750 lei. C. f. No. 5559 A. 1. No. top. 7512. cu prețul de strigare de 750 lei. C. f. No. 902. A. 1. No. top. 7513. cu prețul de strigare de 750 lei. Întru încusarea creației de 4970 lei capital, întărise dela 28 Iulie 1928, spese de proces și de executare de 2642 Lei, fixate până acum spese de 366 Lei, fixate pentru oarecea de licitațiune.

Imobilul No. top. 7513 se va vinde cu menținerea uzufructului viager în 1/6 parte a soției lui Lazoak Angi Adam măso. Portik Eosterina.

Licitatiunea se va ține în ziua de 14 Iulie anul 1937, ora 9 a. m., la casa comunală a comunei Remetea. Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi văzute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cel care dorește să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție. În numărul sau în efecte de casă: scocotite după cursul fixat în § 42. legea LX. 1881. sau să predea scocotite după cursul constant al depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21, legea XL 1908) (împărătoriile trebuie să dovadaască cu ocaziunea că sunt cetățeni români.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai mic decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25. XLI. 1908)

Dat în Gheorgheni, la 24 Iulie Septembrie 1931.
D. Chiriluo s. s., judecător.

Zirnea s. s., d. r. de o. f.
Pentru conformitate:
M. Baboiu, imp.

MODEL KALAPOK
tis napokent új formák elős
árban, megtekinthetőik

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnék mindenemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrovidebb idő alatt.

Mereurea-Ciuc, I. C. Bratianu (Gimnázium)-utca 112. sz., a Sörház közelében.

Képesített, volt önálló, okleveles cséplő és mesőgazdasági géptulajdonos, aki a gépek javítását is érti és vállalja, legutóbb mint gyáti üzembesztő működött, ahonnan böhökjén kívül távozott (mint székely kis-bbségi), egyelőre álló nagy gyakorlatú, oséplésre garizturát %-ra vagy bőrbre is vállalnak. A javítást is olvégeném — meggyőzés szerint. Megkereséseket a kiadóhivalalba kérem „szakmában otthon vagyok” jelzőre.

Könyvkötészeti munkákat
a legjobb és legtartósabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett eszközöl a **Vákár üzlet, Mereurea-Ciuc.**